

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN GIMNAZJALNY W ROKU SZKOLNYM 2011/2012

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA MATEMATYKA

**ODPOWIEDZI I PROPOZYCJE OCENIANIA
PRZYKŁADOWEGO ZESTAWU ZADAŃ**

PAŹDZIERNIK 2011

Zadania zamknięte

Numer zadania	Odpowiedź poprawna	Punktacja	Zasady przyznawania punktów
1.	D	0-1	• poprawna odpowiedź – 1 p. • błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi – 0 p.
2.	D	0-1	
3.	C	0-1	
4.	C	0-1	
5.	B	0-1	
6.	D	0-1	
7.	D	0-1	
8.	P P	0-1	
9.	P F	0-1	
10.	P P	0-1	
11.	C	0-1	
12.	D	0-1	
13.	D	0-1	
14.	D	0-1	
15.	F P	0-1	
16.	C	0-1	
17.	B	0-1	
18.	D	0-1	
19.	T B	0-1	
20.	B	0-1	

Zadania otwarte

Uwaga

Za każdy z występujących poziomów, począwszy od P₁, przyznajemy po 1 punkcie.

Zadanie 21. (0-3)

Przykładowe sposoby rozwiązań

I sposób – ułożenie układu równań

x – liczba pokoi dwuosobowych

y – liczba pokoi trzyosobowych

$2x$ – liczba dziewcząt

$3y$ – liczba chłopców

Otrzymujemy układ równań:

$$\begin{cases} x + y = 15 \\ 2x + 3y = 38 \end{cases}$$

Rozwiązując ten układ równań metodą podstawiania lub przeciwnych współczynników otrzymamy:

$$x = 7, y = 8$$

$$\text{zatem: } 2x = 14, 3y = 24$$

Odpowiedź. W wycieczce uczestniczyło 14 dziewcząt i 24 chłopców.

lub

x – liczba dziewcząt

y – liczba chłopców

$\frac{x}{2}$ – liczba pokoi dwuosobowych

$\frac{y}{3}$ – liczba pokoi trzyosobowych

Otrzymujemy układ równań:

$$\begin{cases} x + y = 38 \\ \frac{x}{2} + \frac{y}{3} = 15 \end{cases}$$

Po rozwiązaniu układu równań otrzymamy: $x = 14, y = 24$

Odpowiedź. W wycieczce uczestniczyło 14 dziewcząt i 24 chłopców.

II sposób – ułożenie równania z jedną niewiadomą

x – liczba pokoi dwuosobowych

$15 - x$ – liczba pokoi trzyosobowych

$2x$ – liczba dziewcząt

$3(15 - x)$ – liczba chłopców

$$2x + 3(15 - x) = 38$$

$$2x + 45 - 3x = 38$$

$$-x = -7$$

$$x = 7$$

$$2x = 14$$

$$3(15 - x) = 24$$

Odpowiedź. W wycieczce uczestniczyło 14 dziewcząt i 24 chłopców.

III sposób – metoda prób i błędów

Uczeń zakłada, że liczba pokoi dwuosobowych wynosi 1, wówczas jest 14 pokoi trzyosobowych.

Sprawdza, ile osób mieszczą te pokoje

$$1 \cdot 2 + 14 \cdot 3 = 2 + 42 = 44 - \text{za dużo,}$$

potem kolejno lub skokami sprawdza inne liczby pokoi.

$$4 \cdot 2 + 11 \cdot 3 = 8 + 33 = 41 - \text{za dużo}$$

$$5 \cdot 2 + 10 \cdot 3 = 10 + 30 = 40 - \text{za dużo}$$

$$6 \cdot 2 + 9 \cdot 3 = 12 + 27 = 39 - \text{za dużo}$$

$$7 \cdot 2 + 8 \cdot 3 = 14 + 24 = 38 - \text{zgadza się}$$

Uczeń sprawdza, czy są jeszcze inne możliwości:

$$8 \cdot 2 + 7 \cdot 3 = 16 + 21 = 37 - \text{za mało}$$

$$9 \cdot 2 + 6 \cdot 3 = 18 + 18 = 36 - \text{za mało}$$

$$10 \cdot 2 + 5 \cdot 3 = 20 + 15 = 35 - \text{za mało}$$

Uczeń zauważa, że im więcej pokoi dwuosobowych, tym mniej trzyosobowych i tym mniej osób łącznie w tych pokojach się mieści. Czyli nie ma już innej możliwości niż 7 pokoi dwuosobowych i 8 trzyosobowych.

$$7 \cdot 2 = 14$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

Odpowiedź. W wycieczce uczestniczyło 14 dziewcząt i 24 chłopców.

IV sposób – wyrażenie jednej zmiennej jako funkcji drugiej

x – liczba pokoi dziewcząt

y – liczba pokoi chłopców

$$2x + 3y = 38$$

$$3y = 38 - 2x$$

$$y = \frac{38 - 2x}{3}$$

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
$y = \frac{38 - 2x}{3}$	12	$\frac{34}{3}$	$\frac{32}{3}$	10	$\frac{28}{3}$	$\frac{26}{3}$	8	$\frac{22}{3}$	$\frac{20}{3}$	6	$\frac{16}{3}$	$\frac{14}{3}$	4	$\frac{10}{3}$	$\frac{8}{3}$

x i y muszą być liczbami całkowitymi, czyli wystarczy sprawdzić pięć możliwości:

$$x = 1: 1 + 12 \neq 15$$

$$x = 4: 4 + 10 \neq 15$$

$$x = 7: 7 + 8 = 15$$

$$x = 10: 10 + 6 \neq 15$$

$$x = 13: 13 + 4 \neq 15$$

Tylko dla $x = 7$ otrzymujemy sumę 15.

Zatem $2 \cdot 7 = 14$ – liczba dziewcząt

$$3 \cdot 8 = 24 - \text{liczba chłopców}$$

Odpowiedź. W wycieczce uczestniczyło 14 dziewcząt i 24 chłopców.

Poziom wykonania

P₆ – pełne rozwiązanie – 3 punkty

uzyskanie poprawną metodą odpowiedzi: 14 dziewcząt i 24 chłopców

P₄ – zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne – 2 punkty

ułożenie równania z jedną niewiadomą lub układu równań z dwiema niewiadomymi

lub

wyrażenie jednej niewiadomej jako funkcji drugiej

lub

dokonanie pełnego przeglądu możliwości w metodzie prób i błędów

P₁ – dokonano niewielkiego, ale koniecznego postępu na drodze do całkowitego rozwiązania – 1 punkt

zauważenie zależności między liczbą i rodzajem pokoi a liczbą dziewcząt i liczbą chłopców

lub

podstawienie i sprawdzenie warunków zadania dla co najmniej 2 liczb pokoi

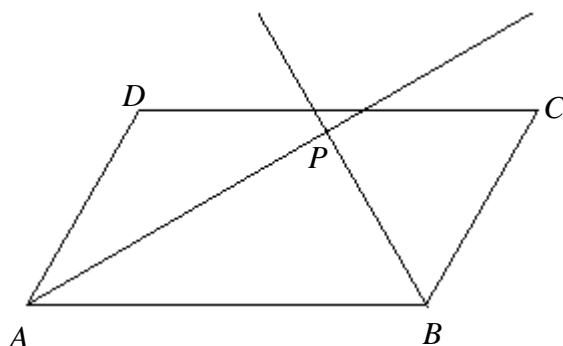
P₀ – rozwiązanie niestanowiące postępu – 0 punktów

rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania

Zadanie 22. (0-3)

Przykładowe sposoby rozwiązań

I sposób

Korzystając z definicji dwusiecznej, mamy:

$$|\angle BAP| = |\angle DAP| = \alpha \text{ oraz } |\angle CBP| = |\angle ABP| = \beta.$$

Korzystając z własności miar kątów w równoległoboku, mamy: $2\alpha + 2\beta = 180^\circ$, stąd $\alpha + \beta = 90^\circ$.

Korzystając z twierdzenia o sumie kątów trójkąta, mamy:

$$|\angle APB| = 180^\circ - (\alpha + \beta) = 180^\circ - 90^\circ = 90^\circ.$$

Odpowiedź. Dwusieczne AP i BP są prostopadłe.

II sposób

Korzystając z własności miar kątów w równoległoboku, mamy: $2\alpha + 2\beta = 180^\circ$, stąd $\alpha + \beta = 90^\circ$.

$$\beta = 90^\circ - \alpha$$

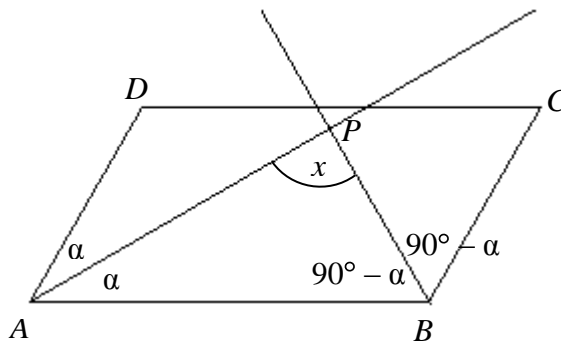
Z twierdzenia o sumie kątów trójkąta, mamy:

$$x = 180^\circ - (\alpha + 90^\circ - \alpha)$$

$$x = 180^\circ - 90^\circ$$

$$x = 90^\circ$$

Odpowiedź. Dwsieczne są prostopadłe.

Poziom wykonania

P₆ – pełne rozwiązanie – 3 punkty

wykorzystanie faktu, że suma kątów jakie tworzą dwsieczne z bokiem AB jest równa 90° i wprowadzenie wniosku, że dwsieczne kątów są prostopadłe

P₄ – zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne – 2 punkty
wykorzystanie faktu, że suma kątów przy jednym boku równoległoboku wynosi 180°

P₂ – dokonano istotnego postępu, ale zasadnicze trudności zadania nie zostały pokonane – 1 punkt
wykorzystanie własności dwsiecznej kąta

P₀ – rozwiązanie niestanowiące postępu – 0 punktów
rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania

Zadanie 23. (0-4)

Przykładowy sposób rozwiązania

Bryłę można podzielić na dwa takie same graniastosłupy prawidłowe trójkątne. Podstawa każdego z nich jest trójkątem równobocznym o boku długości 2, więc pole podstawy jest równe $\frac{2^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$.

Wysokość każdego z graniastosłupów równa jest 2, więc jego objętość równa jest $\frac{2^2 \cdot \sqrt{3}}{4} \cdot 2 = 2\sqrt{3}$.

Objętość całej bryły jest równa $2 \cdot 2\sqrt{3}$.

Odpowiedź. Cała bryła ma więc objętość $4\sqrt{3}$.

Poziom wykonania

P₆ – pełne rozwiązanie – 4 punkty
obliczenie objętości bryły ($4\sqrt{3}$)

P₅ – zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale dalsza część rozwiązania zawiera usterki – 3 punkty
zauważenie, że objętość bryły można obliczyć dzieląc ją na dwa graniastosłupy, wybranie poprawnej metody obliczania objętości graniastosłupów, ale zostały popełnione błędy rachunkowe w obliczeniach

- P₃** – zasadnicze trudności zadania zostały pokonane, ale w trakcie ich pokonywania popełniono błędy – 2 punkty
zauważenie, że bryłę można podzielić na dwie bryły, rozpoznanie, że jedna z nich jest graniastosłupem prawidłowym trójkątnym i obliczenie jego objętości, ale została zastosowana niepoprawna metoda obliczania objętości drugiej bryły
- P₁** – dokonano niewielkiego, ale koniecznego postępu na drodze do całkowitego rozwiązania – 1 punkt
obliczenie pola trójkąta
lub
dostrzeżenie, że bryłę można podzielić na dwie bryły, z których jedna jest graniastosłupem prawidłowym trójkątnym
- P₀** – rozwiązanie niestanowiące postępu – 0 punktów
rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania